بسم الله الرحمن الرحيم

ހައިކޯޓު / ދެކުނުބުރި
ސ. ހުޅުދޫ - މީދޫ
ދިވެހިރާއްޖެ

މައްސަލާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- މައްސަލާ ނަންބަރު: 2019/HC-S-A/52
- އިސްތިއުނާފު ކުރިފަރާތް:
  - ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
  - ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
  - މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް:-
- ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚު: 19 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1441 / 16 ޑިސެމްބަރު 2019 • ނިމުނު ތާރީޚު: 17 ރަޖަބު 1441 / 12 މާރިޗު 2020

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލައިގެ ނަންބަރު: 164/Q10C/2018
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: [illegible]
- ނިންމި ކޯޓު: ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު

ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 28 ޖޫން 2018 * ނިމުނު ތާރީޚު: 13 ޖަނަވަރީ 2019

- މައްސަލަބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ހަމީދު ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީމް
(ރިޔާސަތު)

ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ، ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 164/Q10C/2018 ޤަޟިއްޔާ އެކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފުވާކަމަށް ބުނެ، އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުމުން ބަލައިގަތް އިސްތިއުނާފެކެވެ.

[illegible] ނުކުތާތައް:

1- ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 164/Q10C/2018 ޤަޟިއްޔާއަށް ބަލާއިރު، އެ ޤަޟިއްޔާއަކީ، ގދ. ތިނަދޫ [illegible] ހުސައިން ނަޒާމް ޢަބްދުﷲ 17 ޖުލައި 2018 ދުވަހު 21:07 [illegible] ގދ. މަޑަވެލިން އަންނަ "އޭ.އޭ ސްޕީޑް" ލޯންޗުގައި ގދ. ތިނަދޫއަށް މަސްތުވާތަކެތި ގެންނަކަމަށް ލިބުނު މަޢުލޫމާތެއްގެ ބިނާގައި ފުލުހުން ގދ. ތިނަދޫ ބަނދަރު ސަރަހައްދުގައި [illegible] [illegible] "އޭ.އޭ ސްޕީޑް" ލޯންޗު ޖެހިގެން އޮތް "ފާސް 4" ގެ [illegible] އެއްކޮށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގެންދިޔަ [illegible] ފެނިގެން، [illegible] [illegible] [illegible] "ފާސް 4" ލޯންޗުގެ [illegible] [illegible] އަތުލެވުނު 02 (ދޭއް) [illegible] [illegible] 5.1805 ގްރާމް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދައްކާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު)ގެ 105 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އާއި 137 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ހަވާލާދީ 105 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން، ހުސައިން ނަޒާމް ޢަބްދުﷲގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން [illegible] ޤަޟިއްޔާ މައްސަލައެއްކަމުގައިވޭ،

އެ މައްސަލަ ބަލައި ކޯޓުގައިވާ ބުނުމުގައި، "ދެންފަހު، އިސްތިރިއަށް ނުކުތުމަށްކަން ބަލައި،

ގދ. ތިނަދޫ ނިރުކާނާގެ ހުސައިން ނަޞީރު ޢަބްދުﷲ އިލްޔާސް މިހާރުއާއެކު، 17 މޭ 2018 ވާ ދުވަހު 21:07

އެރަށަށްކަނައިރުން، ގދ.މަޑަވެލިން އަންނަ "އޭ.އޭ ސްޕީޑް" ލޯންޗްގައި ގދ.ތިނަދޫއަށް މަސްތުވާތަކެތި

ގެންނަކަމަށް ފުލުހުންނަށް ލިބުނު މަޢުލޫމާތަކާއި ގުޅިގެން، ފުލުހުން ގދ.ތިނަދޫ ބަނދަރު ބަލަހައްޓަމުން

ސީނުގައި ބަލަހައްޓަމުން ތިބިކަން، މިއާ "އޭ.އޭ ސްޕީޑް" ލޯންޗާ ޖެހިގެން އޮތް "ރޫޝް 4" ގެ ތެރެއަށް

އެއްޗެއް އެއްލާލި މަންޒަރު އެފަދަ ބަޔަކު ބަލަހައްޓަމުންދިޔަ ފުލުހުންނަށް ފެނިގެން، ފުލުހުން

މިނާގެ ބޮޑީސާގައި "ރޫޝް 4" ލޯންޗުގެ ކެބިނުގެ ތެރެއިން، އެތަނުން 02 (ދޭއް) ރަބަރު ފުކާލުގައި

5.1805 ގްރާމްގެ ޑައިމޯފިން ހުރިކަމަށް އެނަލިސިސް ރިޕޯޓުން ދައްކާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 17/2011

(މަސްތުވާ ތަކެތީގެ ޤާނޫނު)ގެ 105 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި 137 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ބަލާފައި

105 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން، ހުސައިން ނަޞީރު ޢަބްދުﷲގެ މައްޗަށް ދައުލަތުން ދަޢުވާކުރައްވާ،

ގައިޑްލައިން ޖެހިގެން ކުރުމުގެ ކުށުގެ ސަރަހައްދުގެ ފުރަތަމަ އިސްތިސްނާ ބަދަލުކުރުމުން ބުސްތާނުގެ

ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ޑިސްޓްރިކްޓް ޕްރޮސިކިއުޝަން ޔުނިޓް މިކޯޓުގެ ނަންބަރު: -Q10C

B3-2019/34 (10 ޖަނަވަރީ 2019) ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުގެ އަމުރު ތައްޔާރު، މަޤްބޫލު އުޖޫރައްކަށް

އަޑުއެހުން ބޭއްވުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ ގަޑިއަށް ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމަށް ނުވާތީ، މިޤައުމީ ބަޔާންކުރުމަށް، މިގޮތުގެމަތީން

ދެކުމުގައި މިހާރުވެސް ދަޢުވާ ނިންމިއްޖެ." މިހެންކަމަށް އެނގެއެވެ.

2- ހުކުމުގެ ދެކޮޅުބުނި ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 164/Q10C/2018

ޝަރީޢަތާ އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ ސާބިތުވި ދަޢުވާ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްބުނެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ

ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން އެ ޝަރީޢަތާ އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު، 02 (ދޭއް) ނުކުތާއެއް ފާހަގަކޮށް އެ

ނުކުތާތަކުގެ ދިފާޢުވާގެ ހައިކޯޓުގެ ސަރަހައްދުގެ މަޝްވަރާގައި ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

- ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ، ހުކުމުގެ ދެކޮޅުބުނި ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ

ނަންބަރު 164/Q10C/2018 ޝަރީޢަތުގައި ނިންމުމަށް ފާހަގަ ނަންބަރު 12/2016

(ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 174 ވަނަ މާއްދާއާއި، "ޝަރީޢަތްތަކުގައި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤަވާޢިދު" ގެ 84 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

- ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 164/Q10C/2018 ޤަޟިއްޔާއިން ނިންމަވާފައިވާ ނިންމެވުމަކީ "ކޯޓުގެ ހުކުމް ތަންފީޛުކުރުމާބެހޭ ޤަވާޢިދު" ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 7 ވަނަ ނަންބަރާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

-03 ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 164/Q10C/2018

ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި، އެނުކުތާތައް ގެނެސް ދިފާޢުވެރިޔާގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުގެ މައްޗަށް ބަލައި، ޤާނޫނީ ނަޒަރަކުން ވިސްނާ ބަލާއިރު، މިމައްސަލަ ބެލުމުގައި ބައިވެރިވި ފަނޑިޔާރުންގެ ޚިޔާލު އަޣްލަބިއްޔަތުން ކަނޑައެޅިގޮތް ފާހަގަކޮށްލަމެވެ.

(ހ) ފުރަތަމަ ކަމަކީ، ހުވަދު އަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 164/Q10C/2018 ޤަޟިއްޔާއިން ގދ. ތިނަދޫ ނިރިލާގެ ބުސްތަން ނަޒީރު އަބްދުﷲއަށް ދަޢުވާ ކުރެވުނު ދަޢުވާގައިވާ ގޮތުގައި 17 ޖޫން 2018 ދުވަހު 21:07 ހާއިރުކަންހާއިރު، ގދ. މަޑަވެލިން އަންނަ "އެލް.އެލް ސްޕީޑް" ލޯންޗުގައި ގދ.ތިނަދޫއަށް ގެނައުމުން ޗެކްކުރުމުގެ ކުރުގެ ފުލުހުން އެމައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތުގެ ފުރަތަމަ އިސްތިމާޢު ބާއްވުމަށް 2019 ޖަނަވަރީ 13 ވަނަ ދުވަހުގެ 10:00 އަށް އެކަށައަޅައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރުން އަންގައި ހާޒިރުކުރުވުމަށް ކޯޓުން އަމުރު ނަންބަރު Q10C-B3-2019/34 (10 ޖަނަވަރީ 2019) ކޯޓުން ހާޒިރުކުރުމުގެ ފޮނުވުނު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ބަލާފައިވާ އަމުދުކުރަމުންދާ ގެއްލުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ކޯޓަށް ހާޒިރުވެފައިނުވާތީ، އެ ދަޢުވާ ބާޠިލުކޮށްފައިވަނީ އެގޮތަށް މަޢުލޫމާތު ދީ އިސްތިއުނާފު

މައްސަލާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible].

(ނ) ދެވަނަ ކަމަކީ، އެއީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤަވާއިދުގެ 15 ވަނަ

މާއްދާގައި [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 15 ވަނަ މާއްދާގެ 2 ވަނަ

ނަންބަރުގައި ބަޔާން ކުރާ [illegible][1] އެޤަވާއިދުގެ 19 ވަނަ މާއްދާ އާއި 20 ވަނަ މާއްދާގައި ހިމެނިގެން

[illegible]، 15 ފެބްރުއަރީ 2006 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤަވާއިދު 6-1 ގައި

[illegible] [illegible]، "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]"[2] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]، [illegible] 15 ވަނަ މާއްދާގެ 2 ވަނަ ނަންބަރާއި 19 ވަނަ މާއްދާއާއި 20 ވަނަ މާއްދާ

[illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]، [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤަވާއިދު 6 ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައި

[illegible] [illegible] [illegible][3] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 4 ޖޫން 2008 ގައި [illegible] [illegible]

---

[1] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (މައްސަލަ: 59/94 – [illegible] 25 [illegible] 1994)

[2] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 6ގެ 15ވަނަ މާއްދާގެ (2) އާއި (3) ވަނަ ނަންބަރާއި، 19ވަނަ މާއްދާއާއި، 20ވަނަ މާއްދާއާއި، 122ވަނަ މާއްދާއާއި، 136ވަނަ މާއްދާއާއި، 140ވަނަ މާއްދާއާއި، 141ވަނަ މާއްދާއާއި 224ވަނަ މާއްދާއާއި 285ވަނަ މާއްދާ އާއި 286ވަނަ މާއްދާ [illegible].

[3] ނަންބަރު:16/93 [illegible] (2 [illegible] 1993)

ސިޓީގައިވެސް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، ދައުލަތުން ދަޢުވާކުރާ މައްސަލައެއް އެފަރާތުން އެދިއްޖެނަމަވެސް ޝަރީޢަތުން ހުއްދަދިނުމުން ނޫނީ އަދާ ފާރާލާ ނުކުރެވޭނެކަމާއި، ތަންފީޒު ކުރުމަކީ ނޫނުގައިވާ ފަދަ، 3 ދުވަސްވަރުން އުފައްދަވައިގެން ހިނގާ ގޮތަށް ހަމަޖެއްސުމުގެ އެގޮތުން ބޭއްވުމަށް،⁴ މިއީން އިޖުރާއަތުގައިވެސް ދައުލަތުން ދަޢުވާ ކުރާ ޖިނާއީ މައްސަލައެއްގައި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތް ކޯޓަށް ހާޒިރު ނުވެވޭ ސަބަބެއް ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގެ ކޯޓުން އެދުނުވާއެއް ބޭނުންކުރާނެ އިޖުރާއަތް ބަޔާންކުރައި ނުކުރާ، އިސްލާ ބަޔާން ކުރުވުން ސަރުކާރުން ކުރުވާބަދަލު ގޮތުން ހުށަހަޅާ ފާހަގަ 6.1 ގައި ހިމެނިފައިވާ، "ކޯޓަށް ޙާޟިރު ނުކުރުވުމުގައި އަމަލު ކުރާނެ ގޮތުގެ ފާހަގަ" ގެ އެއްވެސް މާއްދާއެއްގައި ދަޢުވާކުރާ ދައުލަތުން މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ޖިނާއީ މައްސަލައެއްގައި ދަޢުވާ ކުރާ ފަރާތް ކޯޓަށް ހާޒިރު ނުވެވުނު، އެ ދަޢުވާއެއް ބާތިލު ކުރާނެ އިޖުރާއަތެއްވެސް ކަނޑައަޅާފައި ނުވާކަމާއި، އެގޮތުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި އެމައްސަލައެއް ބާތިލު ކުރުމަށް ބަޔާން ކޮށްފައިވާ އިޖުރާއަތަކީ، "ޖިނާއީ މައްސަލައެއް ފިޔަވައި އެހެން މައްސަލަ" ތަކުގައި އަމަލު ކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއަތެއް ކަމާއި، "ކޯޓަށް ހާޒިރު ނުކުރުވުމުގައި އަމަލު ކުރާނެ ގޮތުގެ ފާހަގަ" އަށް އަމަލު ކުރުވުން ދަތިކަން، ވީމާ ކުރުވުން ޤާނޫނު ނަންބަރު: 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރީޢަތްތަކުގެ ޤާނޫނު)ގެ 72 ވަނަ މާއްދާގައި، ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން ކޯޓަށް ހާޒިރުކުރުވުމަށްޓަކައި، ކޯޓުން އަމުރުކުރުމުން އެފަރާތުގެ ދަށުން ކަން ގެންދިޔުމުގައި ބާރުން ކުރަންވާނެ ކަމަށް ބާރުން ކޮށްފައި އޮތުމަކުވެސް، ދަށު ކޯޓުގެ ހުކުމް ހާޒިރުކުރުވުމުގައި ބާރުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެކަކަށްވިޔަސް ގެންދިއުމުގެ ފުރުޞަތު ނުދޭކަމާއި، އަދި އަޅަންޖެހޭ އަމަލު ކުރަން ދިމާ ސަރުކާރުން ކުރުވާބަދަލު ގޮތުން ހުށަހަޅާ ފާހަގަ 6.1 ގައި ބާރުން ކޮށްފައި އޮތް " ކޯޓަށް ޙާޟިރު ނުކުރުވުމުގައި އަމަލު ކުރާނެ ގޮތުގެ ފާހަގަ"އަށް ކަމާއި، ބާރުގެ ދަށުން ގެންދިއުމަށް އަމަލު ކުރަން ދަތިކަން، ވީމާ ކުރުވުމުގެ ދިމާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 212 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި " މިޤާނޫނުން

---

⁴ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ޤާނޫނު ނަންބަރު 2008/21 ސިޓީ (24 ޖޫން 2008)

އަމަލުކުރަން ފެނުމާއެކު، މިގޮތުން އަމަލުކުރަން ފެނުމުގެ ކުރިން އަމަލުކުރެވުނުގޮތުގައި އޮތުމުން ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ އެންމެހައި އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުވާނެއެވެ." މިފަދައިން ބަޔާން ކުރެވިފައިވާ އެޤާނޫނުގެ ފަސްނަގައިގެން ވަނަ ބާބުގައި "ޝަރީޢަތް މިހެން ނޯޓިސްކުރުން" މިއުސޫލުގެ ދަށުން ޖިނާއީ ދަޢުވާތަކާ ގުޅިގެން ޝަރީޢަތް މިހެން ބާރުލާފައި ކުރާން ވަކި ޤާނޫނީ އިޖުރާއަތުތަކާއި ކުރެވޭ އަދި އެޤާނޫނުގެ ދަށުން ވަކި ޤާއިދާއެއް ނުހުރުމުގެ ބާރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ހިލޭ އޮތް އުސޫލުގެ ޤަވާޢިދެއް ބަޔާންކޮށް، "ޝަރީޢަތަށް ކުރަންޖެހޭ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދު" ގެ ނަމުގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ތަޢާރަފުކުރި ޤަވާޢިދު ހިމެނޭއިރު، އެ ގަވާއިދުގެ ދަށުން ޖިނާއީ ދަޢުވާތަކާ ގުޅޭގޮތުން ޝަރީޢަތް މިހެން ނުކުރެވޭ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުތަކުގައި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ސާފުކޮށް އެގޮތަށް އޮންނަންވާނެއެވެ،

ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 174 ވަނަ މާއްދާގެ

(ނ) އަދި (ނ) އަށް ބަލާއިރު ކޯޓަށް ހާޟިރުވުމުގެ އަމުރު ލިބޭ ކޮންމެ މީހަކު އެއަމުރުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ތާރީޚުގައި، އެއަމުރުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގަޑިއަށް ކޯޓަށް ހާޟިރުވާންޖެހޭނެއެވެ، ކޯޓަށް ހާޟިރުވުމުގެ އަމުރު ލިބިފައި، މަޤްބޫލު އުޒުރެއްނެތި އަމުރުގައިވާ ގަޑިއަށް ހާޟިރުނުވެއްޖެނަމަ ކޯޓުގެ އަމުރަށް ނުކިޔަމަންތެރިވުން ކަމަށް ބަލައި، އެމީހަކާ މެދު ޤާނޫނީ އުސޫލުގެ އިތުރުން ކޯޓުން ފިޔަވަޅުއެޅޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާތީއެވެ، މިގޮތުން ކޯޓަށް ހާޟިރުކުރަން އަމުރު ލިބިފައި މަޤްބޫލު އުޒުރެއްނެތި ގަޑިއަށް ހާޟިރުނުވެއްޖެނަމަ އެމީހަކު ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޖޫރިމަނާ ކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ކޯޓަށް ލިބިގެންވާކަމަށް މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމުންނެވެ، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހިނގާ ޝަރީޢަތްކުރާއިރު ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ތަޙުޤީޤު ބަލާއިރު އެޤާނޫނުގެ 84 ވަނަ މާއްދާގައި " ކޯޓަށް ހާޟިރުވުމުގެ އަމުރު ލިބިފައި، މަޤްބޫލު އުޒުރެއްނެތި ގަޑިއަށް ހާޟިރުނުވެއްޖެނަމަ އެމީހަކަށް -/250ރ (ދުއިސައްތަ ފަންސާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާތީއެވެ،

ޖީގެ އިތުރުން ސަރަޙައްދުކުރުމާއި ބެހޭ ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤަވާޢިދު 26 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކޯޓުން ޝަރީޢަތުގެ އަމުރާ ގުޅޭ ބަޔާނާ އެންގުންތަކުގެ 05 ވަނަ ނަންބަރުގައި، ކޯޓުން ޝަރީޢަތުގެ އަމުރު ނެރުމުގެ މަޤްޞަދު އުފެއްދުމަށް އެއަމުރާ އެއްގޮތަށް ކޯޓުން ޝަރީޢަތުގައި ކަށަވަރު ކޮށްދިނުމަށް، ކޯޓުގެ އިންޑިކޭޓިވް [illegible] ގ ދާއިރާ ފެނުން ރިމަވަޒު އަރުވާގެ އިސްތިއުނާފު ކޯޓުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޤާނޫނުނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 174ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި ބަލާއިރު، ބަންދުގައި ބަހައްޓައިގެން ކޯޓުން ޝަރީޢަތް ކުރިޔަށް ގެންދިޔުމަށް ފެނިއްޖެ ކަމަށް ބަޔާން ކޮށްފައި އޮތުމުން، ޖިނާއީ ދަޢުވާ ކޯޓަށް އުފުލާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ނުވަތަ އޭނާ ޢައްޔަން ކުރާ ފަރާތުން ބަންދުގައި ބަހައްޓައިގެން ކޯޓުން ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބެހެއްޓުމަށް އެދި ހަދާ އެދުމެއް، ދަޢުވާގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ކުރިއަށް ބަހައްޓައިގެން ޖިނާއީ ދަޢުވާއަކާ ގުޅިގެން، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ކޯޓުން ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުކުރުމަށް އެދި ޤާނޫނުކަމަށް އެދި ދެވޭއިރު ބުނެފައިވާ އެމަރުވާ ކޯޓުން ބޭރުގައި ހުރެ ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާތަކުގެ އިތުރުން ދެން ކޯޓުން ރިމާނޑް ނުކުމެވޭތީ، އެހެންކަމުން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ކޯޓުން ޝަރީޢަތް އެންމެ ގަޑިއަށް މަޤްޞަދު އުފެއްދުމުގެ ޝަރީޢަތުގެ ސަބަބުން ޖިނާއީ މައްސަލަތަކުގެ ދަޢުވާ ކުރެވޭ ކޯޓުން ބިނާ ޝަރީޢަތްކުރުމުގައި އަމަލު ކުރަމުން ދިޔަ އަދި ބިނާވާ އަސާސްތަކަށްވުރެ ޤާނޫނުތަކުގެ ތަރުތީބު ކުރިއަށް ނުކުމެވެ.

(ށ) ރިމާންޑަށް ބަލާއިރު، ހުވަދު އަތޮޅު ދާއިރާގެ މަޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 164/Q10C/2018 ޖަލްސާއާއި ގުޅިގެން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން އެކޯޓަށް ފޮނުވާފައިވާ ނަންބަރު ނަންބަރު Q10C-B3-2019/34 (10 ޖަނަވަރީ 2019) ކޯޓުން ޝަރީޢަތްކުރުމުގެ އަމުރުގައި ޝަރީޢަތްކުރާނެ ގަޑިއަކީ 13 ޖަނަވަރީ 2019 ދުވަހުގެ 10:00 އަށް ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ކޯޓުން ޝަރީޢަތްކުރުމަށް އެދުވަހުގެ 10:40 ގައި ކަމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ޙާޟިރުވެފައިވާއިރު، ބަޔާންކޮށްދޭ ޝަރީޢަތުގައި 10:50 ޖަހައި ކޯޓުގެ ފަރާތުން

ސާފުކޮށްފައިވާ ކަން އެކަށީގެން އެނގެން އޮތުމުން، ޗިޓުގައިވާ ގަޑިއަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހާޒިރު ނުވެވުނު ނަމަވެސް ޗިޓުގައިވާ ގަޑިގެ 40 މިނިޓު ފަހުން އެއޮފީހުގެ ފަރާތުން ކޯޓަށް ހާޒިރުވެ ކަންހިނގާދިޔަ ގޮތް ބަޔާން ކޮށްދީފައި ވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، އެހެންނަމަވެސް މިމައްސަލައިގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ހާޒިރުވުމަށް ނުވަތަ ކަނޑައެޅިފައި މިމައްސަލަ ދަށުކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible]، ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ކޯޓުގައި [illegible] ޖިނާއީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން، ދައުލަތުގެ [illegible] ކޯޓަށް ހާޒިރު ނުވެވޭ [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (ދިހަ) [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެން އޮންނަކަމަށެވެ.

(ނ) [illegible] ކަމާއި، ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު [illegible] މަޖުބޫރު [illegible] ގަޑިއަށް ހާޒިރުނުވެއްޖެނަމަ ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ދީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 174ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި "ސަމަނެއް [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދު"ގެ 84 ވަނަ މާއްދާއިން އެނގެން އޮތުމުން، ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމުގެ އަމުރު ދީ، އެއަމުރުގައިވާ ގަޑިއަށް ކޯޓަށް ހާޒިރު ނުވުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ކޯޓަށް ހާޒިރު ނުވުމުގެ ސަބަބުން [illegible] ޖޫރިމަނާއެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޤާނޫނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ކުރަން އޮންނަ [illegible] [illegible] ދައުލަތުން ނުވަތަ ކަމާ ގުޅުން ހުރި މުއައްސަސާތަކުން އުފުލާނަމަ އެއީ މަސްއޫލިއްޔަތު ހަވާލުކުރެވިފައިވާ ފަރާތުގެ އިހުމާލުން ލިބޭ ގެއްލުންތައް ރައްޔިތުންގެ ފަރާތުން އުފުލަން ޖެހުން ކަމުގައި ނޫނީ ނުވާނެކަމާއި، އަދި މިގޮތުން އުސޫލަކީ އެފަދަ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ހަވާލު ކުރެވިފައިވާ ފަރާތްތައް [illegible] ނުކުރަން ދެވޭ [illegible] ނޫނީ ނުވާނެ ކަމާއި،

އެހެންކަމުން، ދައުލަތުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ދައުވާކުރާ ޖިނާއީ މައްސަލަތަކާ ގުޅިގެން، ކޯޓަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފަރާތްތަކާ [illegible] [illegible] ކުރެވޭނީ މި އުސޫލުން ކަމާއި، މިގޮތުން ކުރެވޭ ޖޫރިމަނާ ފައިސާއަކީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއް ނޫންކަމާއި، އެ ޖޫރިމަނާ ފައިސާ ދައްކަންޖެހޭނީ [illegible] [illegible] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ [illegible] [illegible] [illegible] ނޫނީ [illegible] ވަކި [illegible] [illegible] [illegible] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ވީމާ [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު 164/Q10C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި ކުރައްވާފައިވާ ހުކުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ކަމަށެވެ.

- **ޙުކުމް**

ދެންފަހެ ބަޔާންވެދިޔަ ސަބަބުތައް އެހެން ހުރުމުން، ހުވަދު އަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 164/Q10C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމް ބާތިލުކޮށް، މި މައްސަލަ ހުވަދު އަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން ބަލައި ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށްޓަކައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 2010/22 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު)ގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުވަދު އަތޮޅު ދެކުނުބުރީ ތިނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަށް ތަޙްވީލުކޮށް އެގޮތުގެ މަތިން، މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.